

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень. Головний редактор* О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія:* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Ворошилов, С. Горова, О. Літунов, І. Соколова, Ю. Якименко. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 79
(18 жовтня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	14
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА	27
ЕКОНОМІКА.....	32
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	35

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Зустріч Президента України В. Януковича з лідерами церков і релігійних організацій

17 жовтня Президент України В. Янукович зустрівся з лідерами церков і релігійних організацій.

Під час зустрічі глава Української держави позитивно оцінив діяльність Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій на міжнародному рівні та висловив підтримку її роботі в цьому напрямі.

В. Янукович, зокрема, подякував учасникам зустрічі за участь у таких важливих суспільно-політичних і міжнародних заходах, як відкриття Меморіалу жертв тоталітаризму в Національному заповіднику «Биківнянські могили», церемонія вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру, Міжнародний саміт з проблем захисту прав меншин «Досвід України для світу».

Водночас Президент України висловив переконання, що авторитет церкви не повинен використовуватися в політичній передвиборній боротьбі. «Це авторитет церкви, і він повинен бути над політичною доцільністю і залишатися тією вершиною, до якої прагнуть долучитися люди, як кажуть, із чистою душею», – сказав глава держави.

Президент подякував учасникам зустрічі за зусилля, спрямовані на недопущення використання в політичній агітації авторитету церкви, її організаційних структур, релігійної символіки. «Я хотів би, щоб ми разом зробили все необхідне, щоб вибори були вільними і прозорими», – сказав В. Янукович, звертаючись до учасників розмови.

Принагідно він запевнив, що в Україні забезпечені рівні умови для всіх учасників виборчого процесу. «Створені рівні умови для всіх учасників виборчого процесу, ведеться моніторинг ситуації», – зазначив глава держави. Президент вкотре наголосив на неприпустимості втручання влади у виборчий процес. «Мою позицію ви знаєте: ми зацікавлені більше, ніж будь-хто інший, щоб вибори пройшли чесно, прозоро і демократично», – сказав В. Янукович.

Україна, підкреслив глава держави, нині переживає непростий етап розвитку – перед владою та суспільством постають складні питання. «Відповідь на ці виклики має продемонструвати рівень нашої державної зрілості та відповідальності за майбутнє України. У цьому контексті питання проведення виборів, які невдовзі відбудуться, займає сьогодні чільне місце», – сказав Президент.

Також Президент висловив упевненість, що постійний діалог влади та церкви сприятиме вирішенню ряду питань, які сьогодні порушуються релігійними громадами в різних регіонах України. «На ваше прохання в

обласних державних адміністраціях уже запроваджена практика зустрічей із представниками місцевих релігійних організацій. Упевнений, що такий постійний діалог дозволить розв'язувати чимало проблем», – зазначив глава держави.

Президент також нагадав, що за його дорученням уряд прийняв необхідні рішення щодо організації роботи Комісії з питань забезпечення реалізації прав релігійних організацій. «Я подивився всі пропозиції. Вважаю, ми будемо наближати їх до конкретного вирішення і сподіваюся, що найближчим часом відбудеться засідання (комісії) і активна робота з вирішення тих конкретних питань, які ви порушуєте», – сказав В. Янукович.

Президент України запевнив, що і в подальшому докладатиме всіх зусиль для забезпечення рівних прав і умов для всіх релігійних конфесій Української держави. «Як і раніше, я завжди докладатиму зусиль для гарантування рівних прав і умов для всіх конфесій. Також я гарантую неупереджене ставлення влади до віруючих усіх церков і релігійних організацій», – сказав глава держави.

Президент наголосив: це позиція, яка ґрунтується на потребі формування в Україні гармонійних відносин держави і церков (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Якименко, мол. наук. співроб.

Политические акции к 70-летию создания УПА в Украине: «предвыборный» аспект

14 октября во многих городах Украины состоялись политические акции, приуроченные к 70-летней годовщине создания Украинской повстанческой армии. Акции проводились как сторонниками, так и противниками УПА, однако серьезных столкновений между ними не произошло, тем более что акции последних были сравнительно малочисленными.

Киевский марш сторонников УПА, организованный партией «Свобода», собрал по разным оценкам около 10 тыс. человек, хотя организаторы оценивают их количество в 20 тыс., а их политические оппоненты говорят о 5–6 тыс. В то же время обозреватели констатируют, что нынешняя акция националистов стала наиболее массовой за последние годы, несмотря на то, что многие оппозиционные партии правого толка от участия в мероприятиях самоустраились, предоставив поле агитационной деятельности «Свободе». Кроме того, характерно, что к акции присоединились фанаты киевского «Динамо», чьи праворадикальные взгляды украинская пресса и истеблишмент

долгое время старались не замечать, хотя «ультрас» никогда их особо не скрывали. В акции приняли участие также представители «Батьківщини».

Традиционно марш начался митингом возле памятника Т. Шевченко и продолжился шествием по центральным улицам Киева до Михайловской площади, где завершился праздничным концертом.

После завершения митинга сторонники «Свободы» выстроились в колонны и под звуки барабанов направились по Владимирской улице к Михайловской площади. Возглавил колонну лидер «Свободы» О. Тягныбок, за ним несли государственный флаг Украины и красно-черный флаг УПА, а также портрет лидера ОУН – УПА С. Бандеры. Шествие прошло под лозунгами «Бандера – наш герой! Покрова – наш праздник!», «ОУН – УПА – государственное признание!», «Героям УПА – Слава! Украинцам – сильное государство!», «Вон московских оккупантов! Вон московских холуёв!».

Сотрудники ГАИ перекрыли движение транспорта по пути следования шествия. Впереди шествия несколько молодых людей несли несколько опущенных вниз флагов СССР, Компартии и Партии регионов. Проходя мимо здания ГУ МВД в Киеве, они подожгли эти флаги.

Как пишут СМИ, в целом акция прошла без серьезных происшествий. По сообщению пресс-службы ГУ МВД в Киеве, милиция не зафиксировала нарушений в ходе марша, кроме использования болельщиками «Динамо» дымовых шашек, однако ситуация из-под контроля не вышла.

Националисты потребовали от власти вернуть звания Героев Украины С. Бандере и Р. Шухевичу, признать деятельность ОУН – УПА национально-освободительной борьбой украинской нации и провозгласить 14 октября – день образования УПА – государственным праздником.

Лидер «Свободы» О. Тягныбок в ходе мероприятия заявил: «Сегодня, в 70-ю годовщину создания УПА мы четко осознаем, что наше задание – не только помнить о героической славе наших освободительных дней, славе воинов ОУН – УПА, которые положили свою жизнь ради сохранения чести нации в годы Второй мировой войны, но и продолжить и довершить их дело. УПА боролась за построение такого государства, в котором власть будет служить интересам граждан, а не наоборот. Невзирая на то, что формально наше государство в настоящий момент является независимым и имеет все атрибуты государственности, в действительности оно является объектом беспощадной эксплуатации со стороны “перекрашенных” компартийных и комсомольских функционеров, бывших гэбистов и криминальных элементов; они объединились в мощный криминально-олигархический клан, который безумными темпами грабит украинцев. Без устранения этих людей от власти украинская государственность так и останется формальной». По мнению О. Тягныбока, «УПА занималась получением государственности, задания же нынешних националистов – наполнить ее действительно украинским содержанием. Запланированное “Свободой” проведение люстрации – очистка власти от

функционеров советского оккупационного режима и криминально-олигархических кланов – это фундамент построения сильного и успешного государства, того государства, за которое боролись и умирали украинские повстанцы... Сравнительный анализ трудов идеологов украинского национализма, программных принципов ОУН и “Программы защиты украинцев” удостоверяет: “Свобода” не отступилась ни на шаг от националистической идеологии, напротив, постоянно развивает ее, актуализируя, наполняя новой жизнью в условиях XXI в. ... Можем утверждать, что “Свобода” является наследником украинских националистов, которые боролись в рядах ОУН – УПА. В нынешних условиях, когда неполная, в значительной мере формальная государственность Украины очутилась под угрозой, когда неистовствует режим внутренней оккупации – именно «Свобода» является авангардом оппозиционных сил, который решительно выступает на борьбу с антиукраинской властью».

Председатель ВО «Свобода» также обратился к участникам марша с призывом к активным действиям: «Сейчас наша борьба, наш бой – это парламентские выборы, но мы должны помнить, должны быть внутренне готовыми, что есть другой путь – революция, революция за социальную справедливость, за государство Украина. И наша рука не дрогнет изменить все в интересах украинцев». «Мы должны приникнуться этим духом – духом армии бессмертных. Мы должны реализовать все постулаты, которые декларировали ОУН – УПА. Мы должны построить такое государство, о котором мечтали наши предшественники», – заявил О. Тягнибок.

Депутат Львовского облсовета И. Фарион, выступая перед участниками акции, заявила, что «времена толерантности прошли» и призвала «точить сталь наших умов».

Кандидат в депутаты от «Свободы» по мажоритарному округу во Львове депутат Львовского горсовета Ю. Михальчишин также высказался довольно радикально: «Сегодня последняя мобилизация перед войной. Через две недели “Свобода” начнет настоящую борьбу против власти, – сказал он. – Сегодня мы говорим о революции, но не о той цитрусовой революции, которая созданная на деньги американских политтехнологов. Мы говорим о революции, которая была при Колиивщине». Он также отметил, что действующая украинская власть наследует тоталитарных вождей И. Сталина и Л. Берия. «Сейчас они делают то же самое, только вместо сталинских колхозов – холдинги олигархов, а вместо бериевских чекистов – орлы Януковича», – заявил Ю. Михальчишин.

Как отмечают обозреватели, участникам марша удалось избежать столкновений с представителями левых сил, которые традиционно проводили свои мероприятия в день создания УПА. Так, сторонники Компартии Украины провели антифашистскую акцию в Киеве возле памятника Ленину, протестуя против марша «Свободы». В акции приняли участие несколько сотен человек, митингующие приняли резолюцию обращения к правительству и

правоохранительным органам с призывом принять меры для недопущения возрождения фашизма в стране. Также сторонники КПУ провели импровизированный народный трибунал и осуществили повешение картонных фигур лидеров ОУН – УПА Р. Шухевича и С. Бандеры.

В то же время мероприятия в честь 70-летия создания УПА различного масштаба состоялись во Львове, Ивано-Франковске, Ровно, Полтаве, Одессе, Харькове, Сумах, Стаханове (Луганская область) и других городах.

Львовская акция националистов собрала около 2 тыс. человек. Колонна участников прошла по улице Франко на площадь Мицкевича и проспект Свободы, после чего свернула к площади Рынок. Впереди колонны шли ветераны УПА в форме и члены организации «Пласт» с портретами погибших членов УПА. За ними шел оркестр и около 100 человек, одетых в форму УПА с оружием времен Второй мировой войны. Некоторые люди в форме УПА ехали на лошадях. Также в шествии принимали участие школьники.

Около 500 человек провели аналогичную акцию в Ровно. Марш начался в 12:00 на центральной улице Ровно Соборной. Колонна прошла от Свято-Покровского собора до майдана Незалежности. Впереди колонны шли ветераны УПА в форме, а также молодые люди в форме УПА. С 12:00 до 13:30 движение на улице Соборной на участке проведения марша было полностью перекрыто. На майдане Незалежности была открыта посвященная 70-летию УПА фотовыставка, звучали повстанческие песни.

В Ивано-Франковске в акции приняли участие около 1,5 тыс. человек. Марш начался в 12:30 с улицы Б. Лепкого. Колонна участников прошла по улице Независимости до Вечового майдана. Во главе колонны шли муниципальный духовой оркестр и ветераны УПА в форме. На Вечовом майдане состоялись молебны и вече.

В Одессе отметить 70-летие УПА собралось чуть более 10 человек. Собравшиеся у памятника Т. Шевченко националисты развернули флаги Украины и черно-красные знамена УПА.

В Житомире акция прошла по инициативе организации «Патриот Украины», представители которой организовали факельное шествие. Участники шествия (их было около 40 человек) держали в руках 10 факелов, государственные желто-синие и красно-черные флаги УПА. Активисты прошли с улицы Михайловской к памятнику Т. Шевченко на улице Большой Бердичевской, выкрикивая лозунги «Слава нации. Смерть врагам» и т. п. Шествие завершилась коротким митингом возле памятника Т. Шевченко.

В Стаханове Луганской области марш славы в честь 70-летия создания УПА закончился потасовкой с коммунистами. Марш был сорван на половине пути участниками митинга, который проходил в районе горисполкома у памятника погибшим воинам и Вечного огня. По словам организаторов марша, в митинге, в частности, принимали участие люди с символикой КПУ и казаки. Митингующие перекрыли путь участникам марша, после чего возник конфликт.

Несколько человек получили телесные повреждения. «На полдороги нас встретили человек 200, учитывая, что нас было 20–25 человек, и началось просто избиение при попустительстве сотрудников милиции. Хотя надо им отдать должное, они немножко оградили это все. Но, тем не менее, мер к задержанию правонарушителей абсолютно никаких не предпринимали. Из толпы выскакивали люди, ломали флаги, бросали их под ноги, наносили участникам удары: один четыре удара в голову получил», – сообщил один из организаторов марша. Он также подчеркнул, что ничего не имеет против митинга коммунистов, но не одобряет действия представителей власти, которые знали маршрут марша и разрешили на нем митинг коммунистов.

Некоторые эксперты, комментируя итоги состоявшихся мероприятий, отметили, что отчасти они стали репетицией действий в случае фальсификации парламентских выборов. По словам политолога П. Жовниренко, «это была больше мобилизационная акция. Она совмещала в себе и отмечание 70-летия создания УПА, и популяризацию “Свободы”. Но, в то же время здесь была задействована не только “Свобода”, но и, насколько я знаю, другие оппозиционные силы, и непартийные люди. Это, в принципе, для всех была репетиция возможного развития событий после парламентских выборов, если общественное мнение будет сформировано в ту сторону, что выборы были проведены нечестно и результаты не такие, какими они должны быть». Эксперт отмечает, что это шествие стало самым массовым за всю историю независимости Украины. «Вся Владимирская улица была заполнена непрерывным потоком. Все было организовано, люди шли по областям, четкими шеренгами. Я полчаса наблюдал марш, и все это время мимо меня шло движение. Я смотрел и для себя определил, что там было минимум 30 тыс. человек. Такого массового шествия я не помню с 1991 г. Возможно, на майдане было больше людей, но там люди стояли, а это было самое массовое шествие за всю историю независимой Украины. Я считаю, организаторам удалось собрать людей, несмотря на плохую погоду, и, скорее всего, лидер “Свободы” О. Тягнибок здесь сыграл главнейшую роль. Этот марш традиционно проводится каждый год, и в этом году, в год выборов, он пошел на повышение. В этот раз он был самым массовым, и по лицам было видно, что люди не заплачены», – подчеркивает П. Жовниренко. «По-моему, репетиция удалась. Хотя не совсем, поскольку, я не думаю, что в их интересах было использование дымовых шашек, а это сработало против мирного шествия. Но что касается массовости – несмотря на то что автобусы останавливали по дороге в Киев или не выпускали из областных центров, а арендовать автобус было практически невозможно, люди добирались электричками, частными машинами или выкупали билеты на рейсовые автобусы – репетиция удалась», – считает политолог.

Политолог В. Фесенко, говоря об акции националистов, охарактеризовал ее как «политическую агитацию на грани фола». По его мнению, «Свобода»

использовала сжигание флагов ПР и КПУ, чтобы продемонстрировать свое радикальное мировоззрение. «Это была политическая акция. То, что в рамках этой акции использовались не совсем парламентские и не совсем цивилизованные действия, я имею в виду сжигание флагов политических оппонентов, это проявление радикальной сущности “свободовцев”, которые как раз хотели продемонстрировать, что они являются радикальными и в этом есть суть их мировоззрения. Можно ли это считать хулиганством? Я думаю, что это на грани. Но, на самом деле, сжигание флагов – это рецептура, которая нередко бывает задействована. Еще раз подчеркну, что это нецивилизованный способ политического действия, но юридической ответственности у нас за подобное поведение не предусмотрено, поэтому мы можем его только осуждать. Хотя мы знаем, что радикальные организации пророссийской направленности тоже позволяют себе подобное. Я не усматриваю тут ничего необычного», – отметил эксперт. По мнению В. Фесенко, сегодня «Свобода» является одной из немногих политических сил в стране, способных собрать несколько тысяч своих идейных сторонников. «Свобода» проводит эти акции ежегодно. В этом году был юбилей УПА, к тому же это предвыборный политический сезон – фактически до голосования осталось две недели. Вполне закономерно, что «Свобода» попыталась использовать эту дату: праздник Покрова и юбилей УПА для своих предвыборных целей. На мой взгляд, это была символическая предвыборная акция с явными предвыборными функциями на грани фола. Она, безусловно, была более массовой, чем предыдущие, потому что в этот раз было, по сообщениям прессы, около 5–6 тыс. участников, а для современной Украины это немало. Конечно, собирали и больше, но либо это были акции, где часть участников были проплаченные, либо это были акции в определенном политическом прошлом, я имею в виду, прежде всего, Майдан, но там была совсем другая социально-психологическая ситуация. Поэтому “Свобода” продемонстрировала свои мобилизационные возможности, что они могут собрать несколько тысяч своих активистов, причем, достаточно энергичных. В этом плане “Свобода” на сегодня является одной из наиболее мобилизационно способных политических сил. Они, конечно же, не в состоянии собрать несколько десятков тысяч человек, но, по сравнению с другими, они не утратили способности собирать людей не за деньги, а собирать идейных сторонников», – заявляет эксперт.

Радикализм, продемонстрированный «Свободой» в ходе состоявшихся акций, по мнению обозревателей, должен послужить дополнительным мотивом для ее традиционных последователей к поддержке этой партии на выборах. В то же время последовавшие вскоре заявления О. Тягнибока о подготовке будущего объединения с другими оппозиционными партиями, преодолевающими 5-процентный барьер, призваны убедить более умеренный протестный электорат в центральных областях, что лидеры «Свободы» готовы к конструктивному сотрудничеству с другими представителями оппозиционного

лагеря. Таков, по мнению экспертов, «предвыборный» смысл состоявшихся мероприятий.

О. Літунов, експерт СІАЗ

Україна перед виборами

Останнім часом спостерігається масштабна інформаційна кампанія, мета якої – налаштувати міжнародну спільноту на визнання недемократичними виборів до українського парламенту – Верховної Ради. При цьому офіційний Київ звинувачується в політичних репресіях, порушенні прав людини та скочуванні до авторитаризму.

Приводом для інформаційного тиску на теперішнє українське керівництво слугує ситуація навколо судових процесів над колишніми українськими високо посадовцями. Зацікавлені політичні сили, застосовуючи потужні медіа-ресурси, намагаються висвітлити кримінальні справи проти кількох лідерів опозиції як антидемократичні репресії політичного характеру. На цій підставі в багатьох світових ЗМІ публікується інформація про не легітимність виборів до української ВР.

Міжнародному співтовариству подається образ офіційного Києва як джерела авторитаризму та тиранії – влади, що знущається над своїм народом і тримає в тюрмах інакомислячих. Наслідком таких інформаційних маніпуляцій є погіршення іміджу України як серйозного та надійного партнера в міжнародних справах, що негативно впливає на її відносини з іноземними країнами.

Однак насправді за цим ховаються спроби певних політиків реалізувати свої погляди на українське майбутнє. Наприклад, литовець А. Буткявічус, серби М. Міленкович та С. Попович – зробили заяви про те, що основна увага у 2012 р., після виборів у Росії, буде приділена Україні. Ці діячі відомі як організатори та натхненники багатьох акцій непокори, що вже неодноразово призводили до загострення соціально-політичної ситуації в різних країнах.

Найчастіше каталізатором таких подій виступають процеси, пов'язані з президентськими або парламентськими виборами. Опозиція оголошує виборчий процес незаконним, а результати недійсними та закликає населення до громадянської непокори. Для більшої переконливості незаконність виборів оголошується певними міжнародними організаціями, такими як ОБСЄ та ін. Приводом є обвинувачення місцевої влади в порушенні різних прав і свобод, а також у демократичності. Важливу роль у виявленні не легітимності відіграють спеціально підготовлені міжнародні спостерігачі, які їдуть на вибори з наперед заготовленими звітами, у яких вже наявні «обвинувальні вирокі» владі.

При цьому так звана «демократична» опозиція, яка повинна перемогти

«авторитарну» владу, очолюється особами, які ще донедавна були частиною цієї влади, але з різних причин, найчастіше у зв'язку зі скоєнням кримінальних злочинів, залишили її.

Зокрема, сучасна українська опозиція у своїх лавах має колишніх міністрів на чолі з экс-прем'єром, колишнього спікера місцевого парламенту, представників адміністрації президента Л. Кучми та В. Ющенка тощо. Дехто з них перебуває у місцях позбавлення волі у зв'язку зі скоєнням кримінальних злочинів, як правило, це корупція, зловживання посадою. Проте цікавим є той факт, що для організаторів акцій непокори це не має ніякого значення і вповноважені ними посадові особи з євроінституцій помічають огріхи лише в діях влади, тоді як злочини опозиціонерів залишаються непоміченими. При цьому ніхто з них не має наміру розбиратися у юридичних тонкощах справ.

Водночас, слід зазначити, що сучасна українська влада виходить у сувоєму стратегічному курсі з переконання про можливість несуперечливого поєднання співробітництва як з Європейським Союзом, так і з Росією та США. Відповідно до того місця, яке посідає Україна в сучасній геополітиці, команда Президента В. Януковича намагається, гармонійно поєднавши різні геополітичні вектори, стати важливим і передбачуваним елементом світьових політики та економіки. Така стратегія дає можливість Україні розраховувати на успішну участь у різних економічних і політичних союзах та розвиватися як надійний партнер міжнародних відносин. Проте одних зусиль українського керівництва для її реалізації на даний час не вистачає. Тому потрібна політична підтримка з боку міжнародних демократичних сил.

С. Горова, влас. кор. СІАЗ

Запуск второй линии газопровода «Северный поток»: мнения экспертов

8 октября газопровод «Северный поток» начал поставки газа по двум линиям. Как сообщают СМИ, проект реализован четко по графику и в рамках бюджета. Ежегодно по новой газовой магистрали может поставляться до 55 млрд куб. м природного газа на протяжении как минимум 50 лет. Транспортировка газа в Европу по первой нитке началась в ноябре 2011 г.

Церемония запуска прошла торжественно в присутствии представителей стран Европы и акционеров компании Nord Stream.

Как отметил председатель комитета акционеров Nord Stream AG Г. Шредер, «Северный поток» – одна из самых современных газотранспортных систем и может обеспечить надежные поставки природного газа с богатейших месторождений российского Севера напрямую на европейские рынки.

В видеообращении по случаю запуска второй линии газопровода президент РФ В. Путин пообещал, что «Северный поток» будет способен удовлетворить

растущие потребности Европы в энергетических ресурсах. «Газ будет поставляться напрямую, по кратчайшему маршруту, связав крупнейшие российские газовые месторождения с рынками Европы, без транзитных рисков – стабильно и бесперебойно. Это мы гарантируем. Россия всегда выполняла и будет выполнять свои обязательства надёжного и предсказуемого поставщика топлива на рынки Европы. Рассчитываем, что и Евросоюз будет содействовать эффективному использованию потенциала “Северного потока”», – отметил В. Путин (<http://regions.ru/news/2428292/>, 08.10.2012).

Поставки газа по двум линиям газопровода «Северный поток» активно комментируются в СМИ как украинскими, так и зарубежными экспертами.

Так, немецкие эксперты приветствуют создание инфраструктуры, позволяющей «Газпрому» наращивать экспорт газа в Германию и другие страны Центральной и Западной Европы, а также обеспечивать при этом клиентов в обход транзитных стран.

«С точки зрения энергетической безопасности, немаловажно получать российские поставки газа напрямую», – отметила профессор Немецкого института экономических исследований (DIW) в Берлине К. Кемферт. Она напомнила о перебоях, возникавших ранее и связанных с транзитом газа через Украину (<http://news.finance.ua/ru/~2/0/all/2012/10/08/288932>, 08.10.2012).

В свое время эти перебои серьезно встревожили потребителей, указал также эксперт по энергетике Аналитического центра Deutsche Bank во Франкфурте-на-Майне Й. Ауэр. Он очень положительно оценил макроэкономическое и психологическое значение первой линии «Северного потока». Ввод в эксплуатацию второй линии газопровода, по его мнению, «еще больше разрядит и без того уже достаточно спокойную обстановку» на европейском энергетическом рынке.

Вместе с тем эксперты отметили, что привязанный к цене нефти российский трубопроводный газ слишком дорогой, и это является проблемой как для потребителей, так и для самого «Газпрома». Именно такой негибкой ценовой политикой российского концерна эксперты объясняют низкую загруженность первой линии «Северного потока». За первые 11 месяцев работы она составила «в среднем около 30–40 % максимальной мощности», подтвердил пресс-секретарь оператора газопровода – компании Nord Stream Й. Мюллер. За это время было прокачано около 9 млрд куб. м.

Эксперты предполагают, что коммерческие итоги первого года работы «Северного потока», скорее всего, не удовлетворяют «Газпром». «С введением в действие второй линии риск простоя возрастет еще больше, если поставщик не согласится предложить свою продукцию по более низким ценам», – отметил Й. Ауэр. В настоящее время на избыток газа в Западной Европе указала и К. Кемферт: «Россия – безусловно, важный поставщик. Но конкуренция растет, цены снижаются, и это, конечно, отражается на рентабельности такого гигантского проекта, как “Северный поток”».

Эксперт предположила, что газопровод в последующие годы может стать убыточным для «Газпрома», однако призвала оценивать этот проект с точки зрения долгосрочных перспектив: «Нам нужен газ, и спрос на него в Европе в ближайшие десятилетия будет расти».

Собственно, повысится и предложение, добавила К. Кемферт. Она допускает, что в будущем в Европу в жидком состоянии будет поступать сланцевый газ из США. Й. Ауэр в этом убежден и даже назвал конкретную дату – 2015 год. Именно тогда на юге США должна быть введена в действие установка по сжижению газа. Эксперт Аналитического центра Deutsche Bank предупредил, что такие поставки могут серьезно снизить конкурентоспособность «Северного потока». Поэтому он советует российской компании «скорее переходить к более гибкой ценовой политике, чтобы искусственно не стимулировать появление в Европе конкурентов, бороться с которыми потом будет сложно».

В статье Financial Times, как информируют СМИ, говорится о том, что вместо того, чтобы укреплять существующий украинский рынок, Газпром необдуманно пошел на миллиардные затраты на строительство «Северного потока». «С того времени, как в прошлом году запустили “Северный поток”, и “Газпром” начал экспортировать газ в Европу другим маршрутом, доходы Украины от транзита газа упали на 15 % за год. Еще большие потери вырисовываются на фоне открытия новой нитки газопровода, что ослабляет позиции Украины в переговорах с Россией...

Украина ударила в ответ через более широкое использование своих огромных запасов угля, что должно уменьшить зависимость от газа. “Газпром”, который страдает из-за снижения спроса на газ в Европе, вряд ли сможет позволить себе потерять рынок сбыта в Украине, которая благодаря соглашению 2009 г. является клиентом, который платит высокую цену.

В этом свете “Северный поток” можно рассматривать как символ провала России в развитии конструктивных торговых отношений с Украиной – вместо того, чтобы тратить миллиарды долларов на новые трубопроводы, ей следовало бы использовать те активы, которые уже есть», – отмечает FinancialTimes (<http://minfin.com.ua/2012/10/09/662607/>, 09.10.2012).

Украинские эксперты считают, что запуск второй линии газопровода «Северный поток» в обход Украины лишь незначительно сократит транзит российского газа через территорию страны. Украинские энергоэксперты признают рост недоверия к Украине со стороны ЕС. Однако директор энергетических программ центра «Номос» М. Гончар призвал не переоценивать влияние обходных газопроводов на снижение транзита газа через украинскую территорию (<http://podrobnosti.ua/outeropinion/2012/10/08/862622.html>).

По словам эксперта, из заложенной в проект газопровода пропускной способности в 55 млрд куб. м газа «на сегодня законтрактованы лишь около 20 млрд куб. м, что недостаточно даже для заполнения первой, уже готовой нитки

«Северного потока»». В 2012 и 2014 гг. транзитные потери Украины будут несущественны, уверен М. Гончар. Однако в дальнейшем он ожидает значительного снижения объемов транзита Украиной российского газа из-за сокращения его потребления в ЕС.

Энергоэксперт Д. Марунич также уверен, что трудные времена для газового транзита Украины настанут в более отдаленном будущем. «В средней и долгосрочной перспективе мы можем оказаться перед фактом снижения потребления российского газа в ЕС, а значит и сокращения его транзита через Украину с нынешних более чем 100 млрд куб. м в год до 20–30 млрд куб. м», – считает Д. Марунич.

Также свое мнение относительно запуска второй линии «Северного потока» высказывали в СМИ и украинские политики. Так, В. Медведчук отметил, что недавний запуск второй линии газопровода «Северный поток» является закономерной реакцией Европы и России на «капризного соседа», которым стала Украина за последние годы.

«Украинские политики десятилетиями противопоставляли идею европейской интеграции дружеским взаимоотношениям с Россией, – отмечает политик. – И вот итог – в то время как передовые страны континента ищут и находят пути прагматического сотрудничества, мы остаемся все более одиночками в своих иллюзиях» (<http://www.versii.com/news/264781/>, 11.10.2012).

Лидер общественного движения «Украинский выбор» считает, что «новый российско-германский газопровод имеет не экономические, а, в первую очередь, политические цели». А цель этой политики – «обезопасить интересы Европы и России от такого непредсказуемого и капризного соседа, каким стала наша страна». По мнению В. Медведчука, дальнейшее развитие отношений с соседями в том же духе скоро может привести к тому, что «мы сможем услышать в свой адрес и скоординированные российско-европейские заявления политического характера о проблемах с демократией в Украине».

При этом политик всё же считает, что Украина имеет шанс реализовать свой транзитный потенциал и не только сохранить свои традиционные позиции в транспортировке газа в Европу, но даже улучшить их. «Но для этого нашей власти стоит радикально изменить собственное мировоззрение, – советует политик. – На место двухполярного противостояния, в котором, похоже, уже готова участвовать только наша страна, должна прийти установка на многостороннее сотрудничество».

Лидер КПУ П. Симоненко, в свою очередь, считает, что запуск первой линии «Северного потока» Россией уже создал для Украины трудности и нанес удар ГТС страны, а запуск второй линии сократит работу украинской ГТС на 50 %. «Существенно уменьшилась подача газа через территорию Украины. А ведь это приносило существенные поступления в бюджет Украины», – отметил лидер коммунистов (<http://glavred.info/archive/2012/10/11/092020-2.html>, 10.10.2012).

Более того, добавил П. Симоненко, благодаря своей ГТС Украина имела

возможность сохранять определенную независимость в газовом вопросе. Депутат также уточнил, что самый большой ущерб украинской ГТС будет нанесен при запуске второй линии «Северного потока».

«Это приведет к сокращению транзита газа наполовину, а это, естественно, означает, что наполовину меньше мы будем получать финансов со стороны России», – подчеркнул П. Симоненко.

Он также отметил, что компенсировать свои потери Украине неоткуда, поскольку в стране отечественное производство и крупная промышленность пока что не работают, сельское хозяйство не развивается, газотранспортная система требует полной модернизации. В этой ситуации все закончится тем, что власти прибегнут к своим традиционным методам и еще больше урежут социальные стандарты, подытожил глава КПУ.

Можно согласиться с П. Симоненко по поводу традиционной неповоротливости украинских переговорщиков касательно перспектив использования украинской ГТС. Причин этому много: тут и завышенная самооценка, гиперболизированное представление о чуть ли не глобальном значении этой ГТС, и неверие в альтернативные возможности решения Россией газотранспортных вопросов (вспомним многочисленные заявления «оранжевых» экспертов о том, что альтернативные пути для российского газа – это блеф). Но вопрос сейчас в другом: как в создавшейся ситуации Украине обеспечить свою энергетическую безопасность и с максимальной эффективностью при этом использовать ГТС.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховна Рада України на пленарних засіданнях 16 жовтня розглянула 52 питання порядку денного. Про це УНН повідомили в прес-службі ВР.

За результатами їх розгляду прийнято 39 законів та п'ять постанов, п'ять законопроектів прийнято за основу, два законопроекти та три проекти постанов відхилено.

За результатами розгляду пропозицій Президента України один закон прийнято в цілому з урахуванням пропозицій Президента України.

Проголошено 67 депутатських запитів (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 17.10).

***

Верховна Рада України прийняла з урахуванням пропозицій Президента України Закон «Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції».

Закон, прийнятий Верховною Радою 24 травня 2012 р., спрямований на

формування сприятливих умов розвитку індустрії програмної продукції України для створення високопродуктивних робочих місць, залучення інвестицій, збільшення обсягів випуску високотехнологічної продукції, стимулювання наукомісткого експорту та імпортозаміщення, реалізацію науково-технічного потенціалу України.

Законом встановлено, що сфера його дії поширюється на суб'єктів господарювання індустрії програмної продукції, визначеної згідно з Податковим кодексом України, та суспільні відносини, пов'язані з їхньою діяльністю.

Закон ухвалено з урахуванням усіх пропозицій Президента України. Відповідний законопроект зареєстровано за № 8267 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2012. – 17.10).

***

Верховна Рада України прийняла в першому читанні законопроект про внесення змін до Земельного кодексу України, які передбачають продовження мораторію на продаж землі до набрання чинності закону про обіг цієї землі. За відповідне рішення проголосувало 240 нардепів, передає кореспондент УНН.

Документ внесений народним депутатом від фракції Партії регіонів, представником Президента в парла-менті Ю. Мірошниченком.

Відзначимо, у чинному законодавстві термін мораторію закінчується 1 січня 2013 р. (*Украинские Национальные Новости (<http://www.unn.com.ua>)*). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства внутрішніх справ, Міністерства надзвичайних ситуацій, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується через відповідних міністрів». За це рішення проголосували 260 народних депутатів, передає кореспондент УНН.

Документом, зокрема, передбачено, що загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ (МВС) України повинна затверджувати Верховна Рада, структуру міліції – міністр внутрішніх справ України.

Також парламент затвердив Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо діяльності Міністерства фінансів, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується через відповідних міністрів). Закон спрямований на приведення законодавчих актів України в окремих сферах економічної політики у відповідність з Конституцією

і законами України. Крім того, депутати прийняли ряд інших законів щодо функцій і повноваження центральних органів виконавчої влади у відповідних сферах суспільного життя (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до Закону України “Про державний бюджет України на 2012 рік”» (щодо збільшення видатків на технічне переоснащення та охорону праці на вугледобувних підприємствах). Рішення підтримало 267 народних депутатів, передає кореспондент УНН.

Закон спрямований на забезпечення технічного переоснащення вугледобувних підприємств і поступове збільшення обсягів видобутку вугілля, а також на підвищення рівня безпеки праці шахтарів.

Законодавчим актом передбачено збільшення обсягу видатків загального фонду державного бюджету для Міністерства енергетики та вугільної промисловості в середньому на 1510 млн грн, у тому числі на 60 млн грн для здійснення заходів з охорони праці та на 1450 млн грн для надання державної підтримки з технічного переоснащення вугледобувних підприємств.

Такі видатки буде здійснено за рахунок збільшення на 1510 млн грн обсягу коштів, що перераховуються Національним банком (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада України ухвалила законопроект «Про внесення змін до ст. 6 Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 рік”» (щодо фінансування модернізації та реконструкції газотранспортної системи).

Зокрема, документом передбачено, що державні гарантії збільшуються на 560 млн грн для фінансування модернізації газоперекачувального обладнання на компресорній станції Бар магістрального газопроводу «Союз».

Держгарантії будуть надані відповідно до меморандуму про взаєморозуміння між «Нафтогазом» і Ferrostaal Industrieanlagen GmbH від 2 липня 2012 р. (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада ратифікувала угоду про співробітництво держав-учасниць СНД у боротьбі з торгівлею людьми, органами й тканинами людини. За відповідний законопроект проголосувало 259 народних депутатів, передає кореспондент УНН.

Як зазначається в пояснювальній записці до документа, набрання чинності

угоди про співробітництво держав-учасниць СНД у боротьбі з торгівлею людьми, органами та тканинами людини сприятиме надійному захисту від посягань на життя й здоров'я громадян СНД.

Передбачається, що в рамках реалізації цієї угоди сторони здійснюватимуть обмін оперативною, криміналістичною та іншою інформацією, зокрема відомостями про підготовлені і скоєні злочини, легалізацію доходів та причетних до них осіб, виконання запитів про проведення оперативно-розшукової діяльності, розробку та впровадження методів реабілітації жертв торгівлі людьми, особливо жінок та дітей.

При цьому документ передбачає, що інформація щодо підозрюваного в торгівлі людьми, органами і тканинами людини може бути надана державами-сторонами угоди без надіслання запиту за умови, якщо є підстави вважати, що вона представляє інтерес для запитувача (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада ратифікувала Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Греції про взаємну охорону секретної інформації у сфері оборони.

Угода була підписана урядами двох країни 6 жовтня 2011 р. в Афінах. Документ забезпечує рівноправний партнерський характер взаємовідносин у процесі інформаційного обміну, зобов'язує сторони застосовувати необхідні заходи з охорони, отриманої під час співробітництва, секретної інформації у сфері оборони.

Як зазначено в пояснювальній записці, за своїм змістом угода відповідає вимогам міжнародної практики. Суб'єктами виконання угоди з української сторони є державні органи, підприємства, установи та організації, які відповідно до законодавства проводять діяльність, пов'язану з державною таємницею, й отримали дозвіл на передачу секретної інформації іноземному партнеру (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада дозволила сільрадам оформлювати права спадщини. Відповідний законопроект підтримали 288 народних обранців за необхідного мінімуму в 226 голосів, передає кореспондент УНН.

Вказаний документ передбачає внесення до Цивільного кодексу норм, які надають право сільським та селищним радам здійснювати процес оформлення спадщини сільським спадкоємцям. «У сільських населених пунктах та місцях проживання, де немає нотаріусів, уповноважені на це посадові особи органу місцевого самоврядування вчиняють нотаріальні дії оформлення спадщини», – ідеться в тексті закону (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада дозволила користуватися послугами сурогатних матерів. Парламентарі 250 голосами підтримали відповідний законопроект у другому читанні та в цілому, передає кореспондент УНН.

Згідно з документом батьками дитини, яку виносила сурогатна матір, є подружжя в разі перенесення в організм іншої жінки ембріона людини, зачатого подружжям (чоловіком та жінкою), або одним з подружжя з письмової згоди другої половини.

Вік сурогатної матері обмежено 51 роком. Однак зазначено, що в окремих випадках питання про сурогатне материнство вирішується в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів.

Документ також надає дозвіл користуватися послугами українських сурогатних матерів іноземцям за умови, що це дозволено законодавством відповідної країни (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Верховна Рада України схвалила в першому читанні внесення змін до Регламенту парламенту.

Як розповів глава регламентного комітету В. Макеєнко, у зміненому регламенті з'явиться статус «незалежний депутат», а депутатська група отримає право законодавчої ініціативи. За його словами, мінімальна чисельність депутатської групи і фракції буде 14 чоловік. «Також буде створена робоча група за призначенням керівництва парламенту і розподілу комітетів», – сказав В. Макеєнко.

Він уточнив, що в робочу групу, швидше за все, увійдуть по одному депутату зі списків і по одному від кожного регіону.

Нагадаємо, нове скликання Верховної Ради почне свою роботу 17 грудня поточного року (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Комітет з питань правової політики визнав таким, що відповідає Конституції України, законопроект про внесення змін до Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» (щодо умов виплат допомоги при народженні дитини).

Проектом закону (реєстр. № 10640) пропонується встановити в ч. 5 ст. 11 Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» вичерпний перелік обставин, унаслідок яких може бути припинено виплату допомоги при народженні дитини, а також доповнити його ст. 11-1 та 11-2, якими буде визначено умови призупинення виплати допомоги при народженні дитини та поновлення її виплати.

За підсумками обговорення члени комітету підтримали законодавчу ініціативу, спрямовану на запобігання зловживань щодо питання позбавлення права батьків (опікунів) на отримання державної допомоги при народженні дитини (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 17.10).*

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту направити на доопрацювання проект закону про внесення доповнень до Закону «Про Загальнодержавну цільову програму “Питна вода України” на 2011–2020 рр.» щодо розширення завдань програми.

Законопроектом (реєстр. № 11196) пропонується доповнити перелік основних завдань програми новими щодо будівництва та реконструкції водопровідних мереж із застосуванням новітніх технологій та обладнання.

На засіданні комітету зазначалося, що використання новітніх технологій і обладнання у сфері водопостачання є актуальним, однак потребує відповідного фінансування. Натомість, у пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що реалізація його положень не потребує додаткових матеріальних витрат з державного бюджету, оскільки фінансування запропонованих заходів відбуватиметься в межах коштів, виділених на реалізацію заходів програми.

Члени комітету наголосили, що в додатках до чинної редакції програми не наведено за роками прогностичні обсяги та джерела фінансування, розраховані показники завдань і заходів, а також значення показників виконання завдань. Реалізація завдань, наведених у загальній частині програми, вважають народні депутати, є неможливою без передбачення цих заходів за вказаними показниками (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 17.10).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Підготовка проекту Національного плану дій на 2013 р. у рамках Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. має бути завершена в листопаді. Таке доручення дав Президент України В. Янукович під час засідання Комітету з економічних реформ.

«Нам дуже важливо відпрацювати програму наших дій – Національний план дій на 2013 р. – і в економіці, і в соціальній сфері. Щоб ми в листопаді мали можливість уже виписати (його) по всіх напрямках, побачити ті орієнтири, на які ми можемо вийти в 2013 р.», – сказав глава держави.

«Ми повинні послідовно рухатися по всіх напрямках, зберігаючи ті

пріоритети, які ми визначили раніше», – наголосив він. Президент також закликав присутніх зробити висновки щодо успішності реалізації заходів, запланованих на поточний рік, у тому числі щодо виконання регіональних програм.

В. Янукович укотре наголосив, що в наступному році влада продовжить реалізацію соціальних програм з метою поліпшення життя громадян (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2012. – 17.10).

***

Вітчизняний науковий потенціал потрібно максимально залучати до розвитку реального сектору економіки. Таке переконання висловив Президент України В. Янукович на засіданні Комітету з економічних реформ.

«Одним із ключових критеріїв ефективності роботи науки як вузівської, так і академічної, має бути кількість наукових розробок, впроваджених у виробництво», – сказав глава держави. На ці цілі, переконаний він, має бути спрямоване відповідне бюджетне фінансування та державна підтримка науки.

Президент також відзначив, що сучасна система освіти має готувати кваліфікованих і затребуваних на ринку праці фахівців. «Перші кроки в цьому напрямі зроблено – спільно з роботодавцями підготовлено рамку кваліфікацій. Розроблено 65 новітніх освітніх стандартів», – сказав він. Глава держави звернув окрему увагу на розпочату роботу щодо зміни пріоритетів при формуванні державного замовлення – на користь підготовки фахівців для індустріальних галузей економіки (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2012. – 17.10).

***

Президент України В. Янукович заявив, що відпустив Прем'єр-міністра М. Азарова до кінця виборчої кампанії займатись виборами. Про це він сказав під час засідання Комітету з економічних реформ, передає кореспондент УНН.

Прем'єр-міністр України М. Азаров розповів, що візьме відпустку, щоб поїхати агітувати за Партію регіонів. Він зазначив, що робота відволікає його від передвиборної кампанії. «Я візьму декілька днів відпустки і поїду агітувати. Поки я не агітую. Знаходжусь на роботі і займаюсь ділом», – сказав він (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua)*. – 2012. – 17.10).

***

Президент України В. Янукович доручив голові Державної податкової служби О. Клименку разом із профільними міністерствами розробити програму з лібералізації державної податкової політики на 2013–2014 рр. Відповідне доручення глава держави дав під час засідання Комітету з

економічних реформ.

Глава держави наголосив, що влада постійно працює над удосконаленням податкової системи, створенням мотивацій і стимулів для платників податків.

Президент також звернув особливу увагу на важливість подальшого спрощення умов ведення бізнесу. Він нагадав, що до парламенту вже внесено пакет з 10-ти законопроектів, які змінюють підхід до надання державою адміністративних послуг і передбачають скорочення дозвільних процедур у будівництві й землевідведенні, зменшення кількості ліцензій.

Глава держави водночас оцінив як недостатню на даному етапі імплементацію вже прийнятих законів щодо спрощення умов для ведення бізнесу. Він доручив міністру економічного розвитку і торгівлі П. Порошенку разом з іншими відомствами провести аналіз цього питання. «Давайте подивимося – що потрібно зробити, щоб прибрати перепони, які стоять на шляху», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

Національний банк України разом з вітчизняними банками має напрацювати програму кредитування реального сектору економіки Української держави. Про це Президент України В. Янукович сказав під час засідання Комітету з економічних реформ.

Глава держави зазначив, що фінансова система відіграє надзвичайно важливу роль у розвитку національної економіки. «Я сподіваюся, що НБУ разом з українськими банками відпрацює і запропонує програму кредитування розвитку нашої країни», – сказав він.

У цьому контексті Президент особливо наголосив на актуальності здешевлення кредитів і запуску грошей у реальний сектор економіки. «Якщо ми цього не зробимо – у нас не буде успіху. Є динаміка у зростанні інвестицій, але вона не настільки велика, щоб забезпечити розвиток економіки без участі банківської системи України», – наголосив В. Янукович.

Однією з важливих складових зростання економіки України глава держави також назвав розвиток інфраструктури. Успішне проведення фінальної частини Євро-2012 дало поштовх не лише розбудові інфраструктури України, а й також зростанню національної економіки, зауважив він. «Це означає, що ми не повинні втрачати цю енергію, і нам треба й надалі розпочинати програми, які спрямовані на розвиток інфраструктури», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

Підвищення ефективності роботи влади передбачатиме, насамперед, удосконалення процесу надання громадянам адміністративних послуг.

Про це заявив Президент України В. Янукович на засіданні Комітету з економічних реформ.

«Особлива увага приділятиметься підвищенню ефективності діяльності органів влади. Без сумніву, першим позитивні наслідки цієї роботи відчує населення під час отримання адміністративних послуг», – сказав глава держави. Він додав, що йдеться, насамперед, про скорочення часу опрацювання державними відомствами заяв громадян і бізнесу, отримання інформації з реєстрів і баз даних займатиме лічені хвилини. «Головна мета – це можливість спілкування з владою безпосередньо через єдиний портал адміністративних послуг. Ми йдемо цим шляхом і ми цього доб'ємося», – наголосив Президент.

Найближчим часом, зазначив В. Янукович, отримання паспорта, довідок, заміна посвідчень водія або реєстрація нового бізнесу не потребуватиме відвідування органів влади – достатньо буде скористатися доступом до Інтернету.

Президент висловив переконання, що інформатизація має увійти до всіх сфер суспільного життя країни: від електронного реєстру пацієнтів у медичних закладах до можливості отримання в електронному режимі інформації про наявність вільних місць у дитячих садках (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 17.10).*

***

Президент України В. Янукович наголошує на важливості прийняття рішень щодо резонансних законопроектів з урахуванням громадської думки. Про це він сказав на зустрічі з керівниками церков та релігійних організацій.

Говорячи, зокрема, про Закон «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», глава держави зазначив: «З цього приводу до нас звернулося дуже багато представників різних міжнародних організацій, і в Європейському Союзі від нас очікують вирішення цього питання».

Водночас В. Янукович нагадав про ухвалення Верховною Радою в першому читанні закону про заборону пропаганди гомосексуалізму.

«Це викликає негативну реакцію міжнародних правозахисних організацій. Але ми з вами повинні враховувати точку зору суспільства і рахуватися з нею. І точку зору віруючих. І дуже виважено підійти до вирішення цього питання», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 17.10).*

***

Президент України В. Янукович вимагає від правоохоронних органів ретельного розслідування та жорсткої реакції у справі за фактом руйнування хреста-пам'ятника жертвам репресій у Києві.

«Це дуже тривожний сигнал і це дуже небезпечний прояв, на який ми будемо реагувати належним чином згідно з українським законодавством», –

додав В. Янукович.

«Такого в нашій державі не повинно бути, і ми маємо прагнути, щоб такого більше ніколи не було», – наголосив Президент. Він зазначив, що йдеться про вчинок, яким були зневажені релігійні почуття мільйонів людей (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

Президент України В. Янукович переконаний, що в конструктивному діалозі буде знайдено виважене рішення щодо Закону «Про Єдиний державний демографічний реєстр», який є однією з вимог для лібералізації візового режиму з Європейським Союзом. Про це він сказав під час зустрічі з керівниками церков та релігійних організацій.

«Я з увагою ставлюся до висловлених вами позицій зі згаданих питань, – сказав глава держави, звертаючись до учасників зустрічі. – Переконаний, що лише з вами і всім суспільством ми повинні дійти тут згоди, знайти збалансовані, мудрі рішення».

Президент водночас назвав безпідставними провокації, які сьогодні є з приводу зазначеного закону.

Натомість глава держави зауважив, що є об'єктивні вимоги сьогодення, пов'язані з обліком людей, які перетинають кордони, та з необхідністю наведення порядку в цьому питанні. В. Янукович підкреслив, що йдеться про питання, пов'язані з безпекою громадян на території країн, де існує загроза тероризму або інших жорстких порушень закону (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

У 2013 р. уряд продовжить реалізовувати нову соціальну політику, ініційовану Президентом України, а також зосередиться на реалізації інфраструктурних проектів, які безпосередньо впливають на якість життя людей. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 17 жовтня 2012 р.

Глава уряду повідомив, що поточного року завершується будівництво першої черги мостового переходу через річку Дніпро у м. Запоріжжя, а наступного року будуватиметься друга черга цієї важливої автотранспортної магістралі.

За його словами, 2013 р. також буде збудовано об'їзну дорогу навколо Дніпропетровська й автооб'їзд Севастополя, трасу першої категорії Луганськ – Донецьк, контейнерний термінал на Карантинному молу Одеського морського торговельного порту, Подільський мостовий перехід через річку Дніпро в м. Київ, Бескидський тунель у Львівській області та багато інших масштабних об'єктів.

«Реалізація таких проектів – каталізатор внутрішнього ринку. Для будівництва треба виробити вітчизняні металоконструкції і залізобетон. Постійну роботу отримують колективи проектно-конструкторських і будівельно-монтажних організацій, металургійних підприємств та машинобудівних компаній тощо», – підкреслив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

У 2013 р. уряд продовжить модернізацію ПЕК на принципах енергетичної незалежності. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання уряду.

Серед пріоритетних проектів у 2013 р. М. Азаров відзначив: будівництво 3-го та 4-го енергоблоків Хмельницької АЕС; будівництво заводу з виробництва ядерного палива; будівництво гідроагрегатів Дністровської ГЕС та модернізація інших гідроелектростанцій; будівництво магістральних ліній електропередач у багатьох регіонах України; збільшення власного видобутку енергоносіїв; реалізація національного проекту «LNG термінал» (морський термінал з приймання скрапленого природного газу); значне зростання обсягів робіт з розвідки та експлуатаційного буріння на шельфі Чорного та Азовського морів; прискорення проведення геологічних досліджень щодо видобутку сланцевого газу; видобуток вуглеводнів за кордоном; заміщення імпортованого природного газу вугіллям; реконструкція, модернізація та відновлення роботи нафтопереробної галузі.

За словами Прем'єр-міністра, завдяки реалізації вищезазначених завдань протягом 2013–2015 рр. буде збільшено річний видобуток газу до понад 21 млрд куб. м та нафти з газовим конденсатом – до 3 млн т (на 17 та 8 % більше в порівнянні з показниками 2011 р.).

«Ефективною альтернативою традиційному природному газу для України може бути використання газу (метану) вугільних родовищ», – наголосив М. Азаров та додав, що, за розрахунками, промислова розробка вугільних родовищ може дати реальний видобуток газу в 3–5 млрд куб. м протягом найближчих трьох-п'яти років (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

Уряд продовжує розвивати космічну галузь та авіабудування. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 17 жовтня 2012 р.

За словами глави уряду, Україна поглиблює співробітництво в космічній сфері з цілим рядом потужних держав світу – Росією, США, країнами ЄС, Південної Америки, Азії та Африки.

«Уряд прийняв цілий ряд рішень щодо подальшого розвитку космічної

діяльності. Це дозволить продовжити у 2013 р. створення космічного ракетного комплексу “Циклон-4” та наземного комплексу на космодромі Алкантара в Бразилії», – повідомив М. Азаров.

Крім того, відзначив Прем’єр-міністр, продовжиться робота з реалізації таких знакових для країни проектів, як створення транспортного літака Ан-70, багатофункціонального ракетного комплексу «Сапсан», будівництво кораблів класу «Корвет» тощо (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

У наступному році програма будівництва доступного житла має бути виведена на якісно новий рівень, щоб кожен громадянин отримав рівні можливості придбати житло, незалежно від місця проживання. На цьому наголосив Прем’єр-міністр України М. Азаров під час засідання уряду.

При цьому М. Азаров наголосив, що програма забезпечення громадян доступним житлом набирає обертів: до участі в програмі визначено майже 15,5 тис. квартир, а майже 15 тис. громадян виявили бажання отримати іпотечні кредити.

«Президент України чітко сформулював основний пріоритет діяльності нашого уряду: підвищення якості життя людей. Саме на цю мету націлені кроки уряду, спрямовані на подолання бідності, підвищення рівня життя всіх верств населення», – додав Прем’єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

Завдяки встановленню веб-камер на виборчих дільницях створено серйозні гарантії прозорості голосування і запобігання фальсифікаціям. На цьому наголосив Прем’єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 17 жовтня 2012 р.

Глава уряду зазначив, що завершено технічну роботу, пов’язану з установкою веб-камер на всіх 34 тис. виборчих дільницях.

«Уперше на виборах в Україні була виконана така велика робота. Це був надзвичайно складний технічно і досить дорогий проект, – сказав М. Азаров. – Але ми на це пішли задля того, щоб створити серйозні гарантії прозорості голосування і запобігання фальсифікаціям. Щоб дати людям упевненість, що їх вибір захищений» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 17.10).

***

Віце-прем’єр-міністр, міністр інфраструктури України Б. Колесніков презентував Державну програму «Доступне житло» – кожен українець, сплачуючи 2000 грн на місяць, зможе придбати двокімнатну квартиру площею 50 кв. м.

Придбати доступне житло площею 50 кв м можна буде за 300 тис. грн або

на умовах фінансового лізингу під 3 % річних (перший внесок становитиме 15 %) на 12–15 років. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр – міністр інфраструктури України Б. Колесніков 17 жовтня під час брифінгу в Кабінеті Міністрів України. За його словами, ключі від квартири майбутній власник зможе отримати в той самий день після надання банку документів, що підтверджують здатність сім'ї сплачувати 2 тис. грн щомісяця, та після сплати першого внеску. Відтак, квадратний метр доступного житла, згідно з програмою, коштуватиме близько 6 тис. грн.

Віце-прем'єр-міністр повідомив, що будівництво доступного житла в містах-мільйонниках розпочнеться навесні 2013 р. «Завдання – наступного року побудувати 10 тис. квартир як мінімум, у 2014 р. – 25 тис. і далі – вийти на 50–100 тис.»

Для зацікавлення будівельних компаній у спорудженні доступного житла держава зобов'язується компенсувати відсотки по кредитах при купівлі технологій та будобладнання. Крім того, за державний кошт прокладатимуться всі комунальні мережі в мікрорайонах, що будуватимуться. У свою чергу, місцева влада безоплатно виділятиме землю під забудовника. «Чим швидше будуть документи на землю, тим швидше будуватиметься доступне житло», – підкреслив Б. Колесніков (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 17.10).

***

16 жовтня у клубі Кабінету Міністрів відбувся з'їзд Всеукраїнської громадської організації «Рада з конкурентоспроможності індустрії інформаційно-комунікаційних технологій України», у роботі якого взяли участь делегати з 17 регіонів України, урядовці, народні депутати, науковці, фахівці галузі.

З нагоди відкриття з'їзду голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації В. Семиноженко зачитав привітання Прем'єр-міністра М. Азарова.

Відкриваючи роботу з'їзду, В. Семиноженко підкреслив, що Україна має ввійти до найбільш розвинутих країн не тільки в сфері ІКТ, але і в сфері високих технологій. При цьому він наголосив на максимальній підтримці галузі з боку Кабінету Міністрів та Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації. За його словами, на сьогодні необхідне об'єднання всіх учасників, від яких залежить прогрес країни, зокрема, громадянського суспільства, влади, бізнесу сфери ІКТ.

В. Семиноженко акцентував, що зростання ІКТ-галузі сприяє і зростанню експорту, поліпшенню імпортозаміщення, зміні структури економіки.

У рамках з'їзду презентовано проект програми розвитку ІКТ-індустрії. Програма покликана вирішити проблеми у сферах ІТ-освіти, інформаційно-комунікаційної інфраструктури, доступу до інформації, електронної комерції, інноваційної екосистеми тощо (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 16.10).

***

У бюджеті Криму на 2013 р. будуть передбачені значні кошти на ремонт доріг місцевого значення. Про це повідомив голова Ради міністрів Криму А. Могильов на зустрічі з жителями смт Гвардійське Сімферопольського району 17 жовтня. «Наше завдання – мінімізувати відсоток зношеності доріг, у тому числі місцевого значення, і підтримувати їх стан. За останні два роки в Криму відновлено більше доріг, ніж за попередні десятиліття, ця робота продовжиться. Ми передбачимо значні кошти на ці цілі в бюджеті на 2013 р.», – заявив А. Могильов.

Голова Ради міністрів також підкреслив, що Державний і республіканський бюджети на 2013 р. збережуть свою соціальну спрямованість.

***

У 2012 р. на Дніпропетровщині площа сільськогосподарських угідь, на яких забезпечено полив сільськогосподарських культур, зростає на 16 % і становила 27,1 тис. га, у порівнянні з 2011 р.

Про це повідомив голова Дніпропетровської облдержадміністрації О. Вілкул під час засідання Регіонального комітету з економічних реформ, на якому було розглянуто питання розширення зрошуваних сільгоспугідь області.

Дніпропетровщина має потужну зрошувальну інфраструктуру, яка включає в себе 2,7 тис. км зрошувальної мережі та 219 насосних станцій і здатна забезпечити зрошення на площі близько 200 тис га. До того ж система має можливість для підключення додаткових споживачів.

Виконувач обов'язків начальника головного управління В. Удовицький доповів, що в результаті проведеної інвентаризації наразі на Дніпропетровщині можна здійснювати полив сільгоспкультур на площі близько 30 тис. га без залучення додаткових фінансових ресурсів. Ще на 90 тис. га сільгоспугідь можливо відновити роботу зрошувальних систем без залучення значних капітальних вкладень.

Голова Дніпропетровської облдержадміністрації поставив завдання Головному управлінню агропромислового розвитку облдержадміністрації спільно з керівниками районів провести аналіз таких можливостей, як для великих і середніх, так і для дрібних господарств та стимулювати впровадження проектів відновлення зрошування з метою збільшення продуктивності сільгоспвиробництва (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 17.10).*

ПОЛІТИКА

Партия регионов готова к созданию коалиции в Верховной Раде нового созыва с большинством политсил. Об этом заявил глава парламентской фракции ПР А. Ефремов в комментарии радио ВВС-Украина.

«Мы уже давно находимся в политике, потому не исключаем ничего. В результате переговоров могут сложиться любые конфигурации, за исключением, возможно, радикально настроенных политиков. С такими мы, как правило, не поддерживаем контактов», – сказал он.

Относительно предыдущего заявления о создании коалиции с партией УДАР В. Кличко глава фракции ПР уточнил, что это было его личное мнение, а не позиция партии. Ранее А. Ефремов заявил, что Партия регионов готова объединяться, в том числе и с УДАРОм. При этом он подчеркнул, что будет создана такая коалиция или нет, покажет время (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 17.10).

***

У п'ятницю, 19 жовтня, голови Ради об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», до якої входять вісім партій, та ВО «Свобода» – А. Яценюк та О. Тягнибок – планують урочисто підписати Політичну угоду про створення Коаліції демократичних сил у Верховній Раді VII скликання. Про це УНН повідомили в прес-службі «Батьківщини».

Відповідний текст угоди був опрацьований та погоджений опозиційними політичними партіями шляхом конструктивного діалогу і взаєморозуміння.

Об'єднана опозиція ВО «Батьківщина» та ВО «Свобода» також звернулися до голови партії УДАР В. Кличка з пропозицією долучитися до створення Коаліції демократичних сил ще до завершення парламентських виборів, а не після оголошення їх результатів.

«Завчасна наявність домовленостей між демократичними силами мінімізує ризики створення пропрезидентської більшості в майбутньому парламенті, яку діюча влада буде намагатися сформувати, використовуючи звичні для неї методи та засоби – тиск, підкуп та шантаж народних обранців, особливо обраних в одномандатних виборчих округах.

Також ми пропонуємо, щоб зазначену Політичну угоду підписали й ті мажоритарники, які були визнані єдиними кандидатами від об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» та партії УДАР В. Кличка», – ідеться у заяві.

Об'єднана опозиція «Батьківщина» та ВО «Свобода» очікують, що партія УДАР до 19 жовтня 2012 р. висловить свої зауваження та пропозиції до тексту документа, а також оголосить про свою участь у підписанні Політичної угоди про створення Коаліції демократичних сил (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 17.10).

***

Лидер УДАРа В. Кличко считает, что его партия является главной альтернативой правящей Партии регионов, сообщает пресс-служба политика.

«Почему? Потому что другие партии уже или работали, или сотрудничали, пытались

это делать с партией действующей власти», – сказал он 17 октября во время пресс-конференции в Ивано-Франковске.

Политик еще раз заявил, что УДАР не будет создавать альянсов с Партией регионов и с коммунистами. На встречу с лидером УДАРа пришло около 10 тыс. человек. Во время встречи В. Кличко представил ивано-франковцам кандидатов-мажоритарщиков от УДАРа на Прикарпатье (*Сайт партії УДАР Віталія Кличка (<http://klichko.org/ua>). – 2012. – 17.10*).

***

Процесс согласования кандидатов-мажоритарщиков от ОО и УДАРа имеет в большинстве случаев исключительно PR-эффект, поскольку по проблемным округам взаимного снятия не прогнозируется.

Такое мнение высказал заместитель директора Агентства моделирования ситуаций (АМС) А. Голобуцкий. «Всем изначально было понятно, что согласование кандидатов произойдет там, где ситуация и так очевидная. К примеру, в Броварах в округе № 97 безусловным лидером рейтинга является кандидат от партии Кличко П. Ризаненко. И снятие представителя ОО Кищука является логичным и обеспечивает и без того автоматическую победу согласованного кандидата от оппозиции. Однако в большинстве своем спорные принципиальные округа, где воюют кандидаты от “Батьківщини” и УДАРа, линейного перетока голосов не будет ни при каких обстоятельствах. Особенно от “Батьківщини” к УДАРу, поскольку основная часть избирателей партии Кличко – это люди, фактически ушедшие однажды от “Батьківщини”. Такая ситуация характерна для Центральной Украины. В тех же Броварах, в частности, снятие кандидата от ОО обеспечивает дополнительные 5–6 % кандидату от УДАРа. Однако обратной тенденции социология не фиксировала. То есть, гипотетическое снятие Ризаненко в пользу Кищука не усиливало бы позиции последнего более, чем на 3 %, что не обеспечивало бы ему победы», – заявляет эксперт.

По мнению А. Голобуцкого, лидеры оппозиционных политических партий должны детально изучить особенность социологии с тем, чтобы уже сегодня согласовать такую позицию, которая бы позволила им в будущем консолидировать свои действия в парламенте.

«Мажоритарщики могут стать серьезным “камнем преткновения” на пути формирования прообраза оппозиционной коалиции в парламенте. И этот момент лучше всего решить сегодня, в конце кампании, чем завтра, во время дележа портфелей», – считает замдиректора АМС (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 17.10*).

***

Сайты партий «Батьківщина», «Фронт змін», а также персональные сайты бывшего Премьер-министра Ю. Тимошенко и депутата Верховной Рады от НУ – НС А. Гриценко подверглись ddos-атакам. Об этом

А. Гриценко написал на своей странице в Facebook. «Четыре сайта оппозиции – БЮТ, “Фронту змін” персональные сайты Ю. Тимошенко и мой – завалили мощными ddos-атаками. Отбиваемся», – сказано в сообщении.

По состоянию на 15:30 17 октября ни один из перечисленных сайтов не работает (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 17.10*).

***

17–18 октября в Бухаресте пройдет саммит Европейской народной партии. По информации LB.ua, на саммите, в частности, будут обсуждаться вопросы протекания предвыборной кампании в Украине и работа иностранных наблюдателей в период голосования.

Вместе с тем, по имеющейся информации, для участия в работе саммита в столицу Румынии уже вылетел лидер объединенной оппозиции А. Яценюк. Также ожидается приезд Е. Тимошенко и Г. Немыри.

Отметим, что ЕНП открыто поддерживает оппозицию в Украине, в частности ее лидера, экс-премьер-министра Ю. Тимошенко. Члены ЕНП, известные депутаты Европарламента, открыто осуждают действия украинской власти, намекая на наличие выборочного политического преследования в стране (*LB.ua (<http://lb.ua>). – 2012. – 17.10*).

***

Лидер КПУ считает, что с Партией регионов пытаются договориться. Заявления о возможном роспуске Верховной Рады Украины после парламентских выборов-2012 свидетельствуют о том, что крупный капитал ведет торги за передел мест. Такое мнение выразил лидер Коммунистической партии Украины П. Симоненко в комментарии корреспонденту ГолосUA.

Так, комментируя заявления экс-министра обороны Украины Ю. Еханурова о возможности роспуска парламента в случае, если Запад не признает выборы законными, лидер Компартии подчеркнул, что такие заявления делает человек из той команды, которая в 2007 г. проводила незаконные досрочные выборы, обещала перезагрузить парламент, исключить коррупцию, а также изменить систему работы Верховной Рады. П. Симоненко выразил уверенность, что таким образом пытаются намекнуть Партии регионов о возможности договориться. «Ведутся торги за передел политического и экономического спектра после выборов», – подытожил он (*LB.ua (<http://lb.ua>). – 2012. – 17.10*).

***

Согласно законодательству, с 18 октября в Украине запрещается публиковать результаты социологических опросов.

По последним опросам социологов, наибольшую поддержку на выборах получит Партия регионов, интрига за второе место разворачивается между «Батьківщиною» и УДАРом, у «Свободы» есть шансы попасть в парламент.

Украинские социологические компании уже обнародовали результаты последних опросов о предпочтениях украинцев на выборах в Верховную Раду. Социологи будут проводить опросы вплоть до дня выборов, но они будут закрытыми.

Генеральный директор Киевского международного института социологии В. Панниото отмечает, что в европейских странах эмбарго на публикации вводится за один – два дня до выборов.

«Согласно законодательству, запрещается обнародовать результаты опросов за 10 дней до выборов», – сказал директор социологической службы «Рейтинг» А. Антипович (*LB.ua* (<http://lb.ua>). – 2012. – 17.10).

***

В январе – сентябре политические партии и мажоритарные кандидаты официально потратили на политическую телевизионную рекламу около 595 млн грн, свидетельствуют данные исследования, которое Forbes.ua предоставил Индустриальный телевизионный комитет.

Аналитики рекламного рынка подсчитали, что телевидению участники парламентских выборов отдадут половину своих рекламных бюджетов – втрое больше, чем на продвижение в печатных СМИ, Интернете и на уличных носителях, вместе взятых.

Исполнительный директор Института массовой информации В. Сюмар прогнозирует, что всего на выборы партии и кандидаты потратят 750 млн грн, и еще столько же телеканалы получат неофициально – «черным налом».

Таким образом, пишет Forbes.ua, всего на телевизионную рекламу политики израсходуют около 1,5 млрд грн. Это 38 % всех рекламных доходов украинских телеканалов на 2012 г. (если исходить из прогнозов Всеукраинской рекламной коалиции).

Директор исследовательской компании Doors Consulting С. Смоляр подсчитал, что по итогам 2012 г. на политической рекламе телеканалы заработают на 15 % больше, чем в 2010 г., когда в стране прошли президентские выборы. Он констатирует, что рекламный рынок восстанавливается после кризиса (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2012. – 17.10).

ЕКОНОМІКА

Технічна місія Міжнародного валютного фонду планує з 26 жовтня до 2 листопада обговорити в Києві урядові програми реформування фінансового сектору. Про це йдеться в повідомленні київського офісу МВФ із посиланням на заяву постійного представника фонду в Україні М. Альєра.

Зокрема, під час візиту планують розглянути заходи, яких вживає українська влада для вирішення проблеми необслуговування позик; заходи, спрямовані на створення більш сприятливих умов для банківського кредитування; пріоритетні напрями реформ на 2013 р.

Після схвалення дворічної програми stand-by влітку 2010 р. Україна одержала від МВФ два транші цього кредиту. Після цього виділення коштів за програмою заморозили через невиконання Україною ряду взятих на себе зобов'язань, зокрема щодо підвищення тарифів на газ і теплопостачання для населення (*Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2012. – 17.10).*

***

В Україні зернові і зернобобові культури зібрали на 13,14 млн га площадей, що становить 89 % від прогнозу. Намолотили 38,47 млн т зерна при урожайності 29,3 ц/га.

Такі дані озвучили в Міністерстві аграрної політики і продовольства України. «На аналогічну дату в минулому році зібрали 45,84 млн т зерна на площі 13,56 млн га при урожайності 33,8 ц/га», – нагадують в відомстві. Спеціалісти уточнюють, що кукурузу зібрали з площі 2,89 млн га (65 %). Намолот становить 12,25 млн т. Аграрії зібрали 7,52 млн т підсопличника з площі 4,58 млн га (95 %).

На площі 270,7 тис. га (59 %) зібрали 9,83 млн т цукрової свекли при середній урожайності 363 ц/га. На переробку направили 8,80 млн т коренеплодів.

***

За січень – вересень 2012 р. вугледобувними підприємствами України видобуто вугілля на 3 237,5 тис. т (або на 5,3 %) більше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля збільшився на 3 361,0 тис. т (або на 8 %), коксівного – зменшився на 123,5 тис. т (або на 0,7 %).

За вересень 2012 р. вугледобувними підприємствами України видобуто вугілля 6530 тис. т. При цьому видобуток енергетичного вугілля збільшився на 90,6 тис. т (або на 2 %), коксівного – зменшився на 281,4 тис. т (або на 13,5 %) (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 17.10).*

***

В Украине появится ветровая электростанция (ВЭС) на морском побережье.

«Первый наш проект – ветропарк “Новороссийский” (Херсонская обл.), состоящий из трех установок Vestas удельной мощностью 3 МВт. Одна установка уже запущена. В следующем году планируем реализовать вторую фазу – дополнительно построить ВЭС мощностью 18 МВт. В дальнейшем у нас также предусмотрена третья фаза – 154 МВт», – сказал совладелец компании Ф. Свинхувуд в ходе форума REF-2012 во вторник в Киеве.

По его словам, «Виндкрафт Украина» начала работу с Херсонской области, поскольку ее акционеров там хорошо знают, между тем в дальнейшем компания будет работать также на территории других областей.

Как сообщалось, на сегодня возобновляемая энергетика (в частности, ветропарки) в Украине развивается динамичнее, чем традиционная (*Украинский Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>). – 2012. – 17.10*).

***

Экономисты усовершенствовали интерактивную карту инвестиционной привлекательности Украины. В группу трудовых ресурсов Атласа инвестиционной привлекательности и экономического развития регионов Украины добавлен показатель количества штатных работников на 100 человек населения за 2009–2011 гг.

Экономисты пояснили Корреспондент.biz, что количество штатных работников является важным индикатором для инвестора, характеризую общэкономический уровень развития региона. С другой стороны, низкие показатели занятости сигнализируют потенциальному инвестору о том, что расходы на зарплату в этом регионе могут быть сравнительно небольшими.

Именно об этом свидетельствует высокая положительная корреляция количества штатных работников и среднемесячной заработной платы, которая также представлена в Атласе инвестиционной привлекательности и экономического развития регионов Украины. В целом по Украине уровень занятости высокий в восточных и северо-восточных регионах, а самый низкий в западном (кроме Львовской области), северо-западном и некоторых южных регионах.

В частности, в 2011 г. самые высокие показатели занятости наблюдались в Киеве (44), Днепропетровской (28) и Донецкой (29) областях. На последних позициях находились Ивано-Франковская (16), Закарпатская (16) и Черновицкая (15) области (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2012. – 17.10*).

***

Пересічні громадяни не відчують обмеження розрахунків готівкою. Про це заявив глава ради НБУ І. Прасолов, передає «Комерсант-Україна».

За його словами, у зв'язку з введенням певного обмеження за готівковими

розрахунками збільшиться легалізація доходів, а питома вага тіньової економіки буде знижуватися. «Давайте подивимося на світовий досвід. Швеція – одна з небагатьох європейських країн, яку не зачепила криза. Там зараз готують закон, відповідно до якого всі платежі будуть здійснюватися в безготівковій формі, і громадяни Швеції до цього нормально ставляться», – сказав він. «Якщо говорити про нашу країну, то ми зараз йдемо в руслі рекомендацій міжнародних організацій по боротьбі з тіньовою економікою, корупцією і відмиванням грошей», – зазначив чиновник НБУ.

«Думаю, перед тим як вводити обмеження, у Нацбанку вивчать економічну ситуацію в контексті готівкових та безготівкових розрахунків. Перш за все будуть встановлені обмеження розрахунків готівкою для придбання дуже дорогих товарів», – пояснив представник Нацбанку. І. Прасолов переконаний, що пересічні громадяни не відчують жодних обмежень.

Як повідомлялося, 18 вересня, Верховна Рада підтримала проект закону щодо функціонування платіжних систем і розвитку безготівкових розрахунків. Крім того, парламент надав Нацбанку повноваження встановлювати максимальні ліміти готівкових платежів при розрахунках за товари і послуги (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 17.10*).

***

На оплату товаров и услуг через Интернет в Украине приходится 11 % всех покупок с помощью платежных карт Visa и MasterCard. При этом прирост интернет-платежей по итогам 2011 г. достиг 131 %. Такой подсчет приводит председатель правления компании «Украинский процессинговый центр» А. Романчук на Forbes.ua.

В основном украинцы оплачивают с помощью карт мобильную связь и Интернет (66 % от всех транзакций на украинских сайтах), коммунальные услуги (26 %) и авиабилеты (4 %). Среди зарубежных сайтов больше всего транзакций приходится на PayPal (включая Ebay) – 26 %, iTunes и AppStore – 16 %, а также Google – 13 %.

Данный анализ проводился на базе 10,6 млн карт банков, являющихся клиентами «Украинского процессингового центра».

Напомним, что по состоянию на 1 января общее количество платежных карт составило почти 58 млн штук. В Украине функционируют внутригосударственные платежные системы (НСМЭП, Укркарт, внутрибанковские системы) и международные (VISA, MasterCard, «Юнион Кард», «Золотая корона», American Express) (*LB.ua/Экономика (http://economics.lb.ua). – 2012. – 17.10*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Влада приховує реальний рівень безробіття, адже на сьогодні в Україні 2 млн безробітних. Про це заявила колишній міністр праці та соцполітики Л. Денисова, передає «Радіо Свобода».

Вона зазначила, що влада звітує лише про тих, хто зареєстрований у центрах зайнятості. «Зараз 2 млн безробітних в Україні. Це ті, хто не має роботи, перебуває в адміністративних відпустках, працює неповний робочий день. Це сіре безробіття. Ще 5 млн громадян України працюють за кордоном», – сказала Л. Денисова.

Проте Мінсоцполітики відкидає звинувачення в приховуванні реального рівня безробіття. «Цифри з безробіття не можуть бути сфальсифіковані. Кількість безробітних рахується за методикою Міжнародної організації праці. Місії, що приїжджають у нашу країну, підтверджують коректність офіційних цифр безробіття. Це кількість людей, що звернулися в пошуках роботи до Держцентру зайнятості», – сказав речник міністерства М. Кухар.

Як повідомлялося, за даними Держстату, на 1 жовтня 2012 р. у Державній службі зайнятості було зареєстровано 416 тис. безробітних (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 17.10*).

***

Економіка України заінтересована в обесцененні гривни, для того, чтобы улучшить ситуацию с торговым балансом и сделать товары более конкурентоспособными. Но это решение больше политическое, чем экономическое, поэтому оно не решится до выборов. Такое мнение в эксклюзивном комментарии Finance.UA высказал финансовый эксперт Б. Кушнирук.

Более того, по его словам, Национальный банк уже ведет некорректную жесткую денежно-кредитную политику, направленную на недопущение подобного обесценения. А в связи с тем, что рынок этого ждет, это противоречие порождает еще проблемы в экономике, так как по тем ставкам, которые сегодня есть на рынке, никто не может прокредитоваться.

«В Украине курс зависит не от экономических факторов и того, что происходит на рынке, а от действий чиновников. Вы не можете рассчитывать, что будет считать для себя выгодным в данный момент чиновник: или опускание курса гривни к доллару до 10, или до 12. По моему мнению, до 9 грн за доллар может дойти до конца года, но я не давал бы категорических прогнозов относительно этого», – отметил Б. Кушнирук (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2012. – 17.10*).

***

НБУ активно избавляется от евро и покупает доллар.

В сентябре Нацбанком было продано евро на сумму 1200 млн евро и приобретено долларов США на сумму 150 млн долл. Соответственно, доля этих валют в ЗВР регулятора сократилась с 36,97 % до 33,36 % и возросла с 42,37 % до 45,7 %.

По мнению Н. Ивченко, руководителя информационно-аналитического центра FOREX CLUB в Украине, такие действия НБУ объясняются тем, что текущие ценовые уровни евро на международном рынке привлекательны для его продажи, и пока нет уверенности в дальнейшей стабильности валюты. В свою очередь, доллар США остается стабильной валютой в условиях кризиса и пользуется спросом, в том числе со стороны центральных банков.

«На данный момент в ЗВР отчетливо прослеживается тенденция увеличения веса золота, австралийского доллара, сокращение доли евро и стабильная доля доллара США. Вероятно, что ближайшие несколько месяцев НБУ будет и далее придерживаться такой тактики. Тем не менее, в связи с продолжающимся долговым кризисом в еврозоне и замедлением мировой экономики ЗВР НБУ к концу года могут сократиться еще на 1,5 млрд долл.», – отмечает Н. Ивченко (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 17.10).

***

Свыше 16 % украинцев недоедают, – ООН.

В последнее время значительно возрос процент людей, которые недоедают, то есть потребляют меньше 2100 килокалорий в сутки. За год процент таких людей в Украине возрос до 16,2 %. Об этом заявила Е. Рыбальченко, старший программный менеджер Программы развития ООН.

«У украинцев есть значительные проблемы с уравниванием собственного бюджета. Бедными считаются те, кто тратят более 60 % семейного бюджета на питание. За прошлый год процент таких людей в Украине возрос до 41,5 %», – сказала она. По ее словам, рост этого показателя незначителен, однако нарушена положительная тенденция. До 2008 г. уровень бедности снижался, а сегодня, по ее словам, Украина вернулась на уровень 2006 г. Напомним, в 2011 г. собственность среднестатистического украинца составила 928 евро (не считая деньги, потраченные на кредиты). Согласно данным компании Allianz, Украина занимает 49-ю строчку среди 52 стран в рейтинге по уровню доходов граждан.

Самыми богатыми оказались швейцарцы – собственность одного гражданина в денежной форме (без учета потребительских кредитов) в 2011 г. в среднем составила 138 тыс. евро. На второй строчке оказалась Япония с 93 тыс. евро, на третьем – США (90,4 тыс. евро), на четвертой – Бельгия (68,5 тыс. евро), на пятой – Голландия (61,3 тыс. евро) (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 17.10).

***

Инфляция в еврозоне притормозила. По уточненным данным статистической службы ЕС « Евростат», в сентябре рост потребительских цен в странах зоны евро остался на уровне августа – 2,6 %. Прежняя оценка была выше – 2,7 %.

Одновременно стало известно, что по итогам августа положительное сальдо торгового баланса еврозоны неожиданно возросло до 6,6 млрд евро, то есть экспорт превысил доходы от импорта. Аналитики указывают на оживление экспорта даже в наиболее проблемных странах региона – Греции, Испании и Италии (*EURONEWS* (<http://ru.euronews.com>). – 2012. – 16.10).

***

Экономический кризис заставляет все больше испанцев покидать родную страну.

По данным статистического бюро INE, за первые девять месяцев года из страны эмигрировали 55 тыс. человек, что на 21,6 % больше, чем за аналогичный период прошлого года. Еще значительнее выглядит отток иностранцев: по данным статбюро, из страны уехали 87 % всех иностранных граждан, или 365 тыс. человек. Этот год продолжает тенденцию прошлого. Тогда страну покинули 62 тыс. испанцев и 445 тыс. иностранцев. В результате в стране был впервые зафиксирован негативный баланс между эмигрантами и иммигрантами.

В Испании сегодня трудно найти работу: уровень безработицы из-за кризиса дорос до внушительных 25 %. Самая тяжелая ситуация – среди молодежи в возрасте не старше 25 лет. В этой возрастной группе не работает каждый второй (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 16.10).

***

Возможный выход Греции из еврозоны ввергнет в рецессию всю мировую экономику. К такому выводу приходят авторы обнародованного исследования, проведенного по заказу Фонда Бертельсмана, передает Deutsche Welle. По мнению экспертов, если рассматривать проблему изолированно, то банкротство средиземноморского государства мировая экономика сможет пережить.

Однако не исключено, что будет подорвано доверие мировых финансовых рынков к Португалии, Испании и Италии – в результате они тоже могут стать банкротами. «В этом случае мировая экономика будет повергнута в глубокую рецессию», – говорится в исследовании.

По расчетам специалистов фирмы PrognosAG, проводившей исследование, в случае наиболее неблагоприятного развития ситуации потери 42 ведущих экономических государств мира к 2020 г. в общей сложности составят 17,2 трлн евро. Только Германии выход Греции из еврозоны к 2020 г. обернется потерей 73 млрд евро из-за спада экономики.

К этому добавятся еще 64 млрд евро в результате списания долгов и оплаты требований кредиторов. Однако Греции переход к драхме обойдется еще дороже: согласно расчетам, потери государства к 2020 г. составят 160 млрд евро. К этому добавится обесценивание греческой валюты по отношению к евро на 50 %.

Авторы исследования также пришли к выводу, что, помимо экономических последствий, возникнут острые социальные и политические проблемы, которые могут привести к росту напряженности в обществе и к дестабилизации ситуации. Причем речь идет не только о странах, которые выйдут из зоны евро. «Эффект домино» крайне опасен, поэтому международному сообществу следует сделать все возможное для предотвращения негативного сценария, резюмируют авторы исследования.

На днях министр финансов Швеции А. Борг высказал мнение, что Греция, вероятно, покинет еврозону в течение ближайших шести месяцев. При этом политик скептически оценил возможности Греции по реализации необходимых мер и отметил очень слабую конкурентоспособность этой страны (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 17.10).